

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Lutheri scurrilitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

quibus obrutus erat, mole, eius cogendi præcipuam curam habebat. Siquidem ea causa statim ac pontifex erat creatus 16 Jan. An. 1535. Romæ Comitia habuit, misitque legatos ad Reges & Principes ob locum, de quo summa lis erat. Omnes certe qui vitam eius descripserunt, fatentur quamuis senio multisque laboribus fractum, eò omni studio incubuisse, vt ad extirpandas quæ ipso Pontifice incredibili copia & fecunditate extiterant hæreses, & Christianæ Reipublicæ res ordinandas, sanctum & legitimum Concilium celebraretur. Neque vnquam sui præcipue temporis infelicitatem deplorare cessabat. Quum ergo quod Mantuz indixerat Concilium multas ob causas fuisset impeditum, Vicentiam, Venetorum ditionis oppidum, ad id delegit, missis eò Legatis suis, vt ipsius exemplo ceteri Principes suos quoque eò mitterent: verum nonnullorum cunctatio effecit vt lentè omnia procederent, vt hic quoque conatus frustra fuerit. Quia vero animaduertebat hæresis contagionem (quæ tum Galliarum regnum quoque inuaserat, ac pæne affligerat, vt VII. libro ostendam) mirabili celeritate indies longius latiusque prosperere; per Legatos Protestanteis admonere atque virgere non cessabat: quos illi incredibili contemptu & fastu, tanquam soli essent rerum domini, non modò reiecerunt, verum etiam ludibrio habuerunt.

V. Nihilominus tamen vt tam sanctum opus facilius procederet, idem venerabilis & ætate fractus senex Nicæam profectus, inter Cæsarem & Galliarum regem pacem confecit: eosdem multis precibus atque etiam lacrymis obrestatus, vt Vicentiam ipsi venirent ad Concilium, quo sic tandem Ecclesiæ pax redderetur. Ac licet vtrique ab hoc non alienus esset, obstabat tamen vtriusque regni, quæ nondum à bello respirauerant, negotiorum multitudo. Bonus hic Pontifex in Cardinalium consensu nullius rei quam morum in Ecclesiasticis emendationis frequentiore mentionem facere solebat, & in primis Curia Romanæ, ybi propter omnium nationum concursum, fieri non potest quin morum dissolutio & luxus subingrediantur: è quibus, vt idè dicere solebat, omnes hæreses nasci solent. Ex Cardinalium ergo numero quatuor, & ex Episcopis aliquot delegit, ipsique grauer mandauit, vt Ecclesiasticorum morbos circumspicerent, & formulam emendationis conciperent. Quod diligenter quidem illi fecerunt: verum exitus monstrauit, ad morbos tam inue-

ratos, & vniuersalem contagionem, quæ non Ecclesiasticos tantum, verum etiam omnes ordines inuaserat, diuersis ac ingentibus opus esse remedijs; neque vnus diei aut anni hoc esse negotium, aut eiusmodi, quod simul & semel ad pristinam illam puritatem atque integritatem reduci possit. Puritatem dico morum, non doctrinæ. Fallunt enim aut falluntur, qui doctrinæ emendationem Pontifici proposiram fuisse aiunt, quum hæc, iuxta infallibile Dei promissum, pura & integra semper in Ecclesia conseruata sit, neque à bonis aut vitiosis hominum moribus dependeat.

VI. At Lutherus pro ea qua omnibus in rebus perpetuo vsus est, scurrilitate tam sanctum Pontificis desiderium non modo irritum, sed contra hanc emendationem librum quoque publicauit, cui præfixa est *pietura; in qua Pontificem in sublimi solio sedentem circumstunt aliquot Cardinales, qui caudis vulpinis ad longurios alligatis, veluti scopis, omnia sursum deorsum repurgant.* O hominem ab ipsa natura, vt ita dicam, ad scurrilitatem factum! Itane nihil omnino fuit, quod hic velut alter Lucianus non roderet aut subsannaret? Sed & tunc & etiamnum Deus, derisoribus parauit iudicia. Erga Pontificis Legatum Saxoniarum Dux modeste & reuerenter se gessit, & ad ipsum quoque Pontificem humiliter scripsit. At Landgravius, Lutheri delicia, nullam omnino eius habuit rationem, vt qui nulli aliquam ea quæ Smalcaldia constituta fuerat, auctoritati deferret: & quodam die quum Legatus, vt in mandatis habebat, Landgraviij colloquium experiri uisisset, ille tanquam Sacramentarium genio propinquior, *sibi non vacare*, dixit; & eodem fere momento Lutherum inuisit, grauer ex calculo decumbentem. Quod quidem Legatus è suo diuersorio videre poterat. Nihil tamen tot tantisque impedimentis & repulsis absteritus Pontifex, in proposito suo conuocandi Concilij perseuerabat, sperans sua tandem Christiana patientia infidelium istorum duritiam superatum iri. Cum igitur Optimus Pontifex humana quidem media destituerent affligerentque, Deus ei grande solatium & manum ad sancta proposita sua implenda præparauit. Siquidem ante quam ex viuis excederet, vidit, & laudauit adiutorem *Digitum Dei* (i) quo Ecclesia in cunctas dæmonis machinas per Lutherum erectas erat pugnatura & vero triumphatura.

Ii

Enim

i Historia Soc. Iesu Tomus 1. Vita S. Ignatij Scriptorum.

Enimvero sub ipso Societas Iesu, eo tempore quo ipse iniquissime à Protestantibus contemnitur, & Turca insurgit & morum reformatio in Ecclesia difficillima ei redditur, Parisijs coalita, ad eius pedes supplex humilisque, suis exercitiis & gratis & sponte per orbem Sedi Apostolicæ & ipsi Servitura advenit, & Tribus religionis Votis per Lutherum, quantum is potuit, destructis, quartum obedientiæ Specialis erga Papam Romanum, quoad missiones inter infideles, adiecit. Quam eandem Societatem multo examine præmissa, concilioque adhibito tandem primus ipse 27. Septembris Anni 1640. laudavit & diplomate sacro in Ecclesia Catholica; ut sanctum institutum approbavit, in cuius ille manibus, calamis, ore ingenio & factis vivens etiamnum Hæreticos ac cunctos oppugnat, & oppugnare dum vicerit, non cessabit.

DE DIVERSIS OB TOLLENDUM
schisma celebratis Conventibus: & quiseo-
rum fuerit exitus.

CAPITULUM IX.

ARGUMENTUM.

- I. Colloquium inter Catholicos & Protestantes Hagena, abruptum ob morbum Melanchthonis & alias tergiversationes.
- II. Vormatia rursus coeptum, iterum sine fructu, ob morbum Ecclesiam Ratisbona Catholicum.
- III. Hungari Germanorum opem contra Turcas implorant.
- IV. Dux Saxonie & Hassi, Landgravius Henricum Duce Brunsvicensi Catholicum bello persequuntur. Archiepiscopus Colonienfis ad novationem spectat.
- V. Comitissa Spira habita Lutherus personam Pontificis sumit, & Episcopos consecrat.
- VI. Novus conventus Ratisbona habitus iterum sine fructu: multaq; prodigia in celo visa.

IN tanta rerum omnium perturbatione, ac tot molestissimorum negotiorum undis, Carolus Cæsaris pacis studio nihil antiquius habuit. Turca enim magnis viribus imminente, perfacile videbat frustra se in finium defensionem incubitum, nisi pacem antea domi constituisset:

Equidem Remedium quod Religioni à Concilio Generali pie à Papa apparabatur legationibus & alijs difficultatibus intercurrentibus plurimum retardaretur, & Protestantes omni modo ne successum sortiretur oprabant & aperte impediabant. adeo ut Lutherus moras videns A. 1539. exultans librum de Concilio emitteret, in quo Conciliorum vim astute subvertit (a) Quocirca assentiente Pontifice, Lutheranis Colloquijs de religione potestatem fecit, & priorum Edictorum executionem in quinque proximis mensibus suspendi iussit. Primus igitur conventus An. 1539. mense Ianuario celebratus est, in quo ex Cæsaris literis 25. Nou. Tolero datis XV. mensium induciæ ad colloquendum de religione promulgatæ sunt, ut Theologi Catholici ac Protestantes Augusto mense adesse iussi sunt ad Collationem placidam. Id tamen negotij in sequentem annum 1540 dilatum fuit, quo eius rei causa inditus erat Hagena conuentus, ad quem rex Ferdinandus, ut & ex Episcopis multi venerunt. Aderant etiam à Protestantibus nempe Theologi ipsorum magno numero, Bucerus, Bionius, Olander, & alij, Lutherus ipse non venit, in hoc, si dijs placet, Pontifices Romanos, Saxonie Pontifex imitatus, qui ut tanto liberius omnes sententiam dicerent & suffragia ferrent Concilio præsentem interesse aliquando noluerant. Intertim dum ceteri litem ipsius persequuntur, & alij turbis ab eo excitatis remedia quærunt, pinguis hic monachus cum monacha sua Witebergæ delibabatur. In hoc conventu tria præcipua ad deliberandum proposita fuerunt, nimirum dogmata, Concilij celebratio, & honorum Ecclesiasticorum restitutio.

Posterius hoc, illud ipsum erat quod Protestantibus ægerrimè faciebat, ut quibus nihil gravius posset accidere, quam si ea quæ tanta aviditate inglutierant, reuomere quasi & reddere cogerentur. Quare Lutheri sequentes consilium suis Theologis modum agendi talem præscripterant, ut vel collationem refugere, vel concordia nullo desiderio teneri perspicue appareret. nam cum Catholici Augustanam Actionem resumere vellet, & ijs quæ ibi conciliata fuissent, omisissis ad cætera nondum conciliata dogmata transire, Protestantes ibi facta infecta reddidere, eo quod nunc accessione plurimum ad fædus Smalcaldicum

^a Vide Vlenberg. Vit. Luth. cap. 36 n. 2. & 6. ex A. A. ibi citatis.